

BIOHIILIPÄIVÄ

8.30 Tervetuloa, Aila Ryhänen, kiertotalousklusterin vetäjä, Business Oulu

8.40 Biohiili osana kiertotaloutta, johtava tutkija Sanna Tyni ja projektisuunnittelija Eeva Suonperä, OAMK

9.00 Helsinki käyttää biohiiltä monipuolisesti (etä), Sari Knuuti, projektijohtaja, maisemaarkkitehti, Helsinki

9.30 Vaasassa pyöräillään pian biohiilellä, Samuli Huusko, projekti-insinööri, Vaasa

9.45 Biohiilen aika eri kohteissa Oulussa – ratkaisuja lähitulevaisuuteen, Juha Roininen, CTO, Sales and solutions, Carbon Balance & SFTech

10.00 Kommenttipuheenvuorot: Petteri Tuuttila, Oulun kaupunki; Antero Kiljunen, Kiertokaari

- Keskustelu / työpaja: Miten edetään kohti biohiilen aikaa?

11.00 Kiitos!

POHJOIS-
POHJANMAA
COUNCIL OF OULU REGION

Funded by
the European Union

CIRCULAR CLUSTER OULU

OULU

BUSINESSOULU

Aila Ryhänen

kiertotalousasiantuntija, klusterin vetäjä

aila.ryhanen@businessoulu.com

040-5144013

Oulu.com/kiertotalousklusteri fi, en

Tausta ja klusterin perustaminen

TAUSTA

- Valtioneuvosto: periaatepäätös kiertotalouden strategisesta ohjelmasta 8.4.2021: kiertotaloudesta talouden uusi perusta v. 2035 mennessä. Suomesta yksi kiertotalouden edelläkävijä.
- Oulu: Oulun kiertotalouden tiekartta 2021; päivitys meneillään
- Osaaminen: Yliopistolla vahvaa kiertotalouden tutkimusta (>100 tutkijaa); lisäksi OAMK & OSAO, LUKE, VTT..
- Yritysten tarpeiden kartoitus: yrityksiä on, kehittymiseen tarvitaan yhteistyötä ja tukea

KLUSTERI

- Aloitettiin 1/22 – 8/23 LIKE - liiketoimintaa kiertotaloudesta –hankkeella
- 11/2023 lähtien (omalla riskillä) ACE CLUSTERS = Automotive and Circular Economy Clusters -hanke 8/25 asti
  - Klustereiden vetäjät 100 %, projektipäällikkö ja viestijä 50 % = 3 htv
  - Budjetti 586 278 €: ostopalvelut 159 097 €, matkat 49 470 €, flat rate 7 %; EU/kunta 80/20 %
  - Kehitetään klustereiden toimintaa yhteistyössä toisiltamme oppien
    - Tavoite: eurooppalainen EUCLES-klusterisertifiointi: kumppanuudet, rahoituksen saanti
  - Ennakointi, yritysvastuullisuus, kansainvälistyminen

Tavoitteet ja toiminta

KIERTOTALOUDEN LIKETOIMINTA KEHITTYY

Tuetaan kiertotalouden liiketoiminnan kehittymistä

- sisäisesti: yritykset kehittävät omaa toimintaansa yhä enemmän kiertotalouden mukaiseksi: kilpailuetu
- ulkoisesti: yritykset löytävät kumppaneita: asiakkaita, yrityskumppaneita, tutkimus- ja kehittämiskumppaneita + työntekijöitä
- Tiedotus: yritykset ja muut toimijat tuntevat kiertotaloutta yhä paremmin
- Tuetaan Oulun kehitystä ja tunnettuutta yhtenä Suomen kiertotalouden kärkialueena

TOIMINTA

- Järjestetään yrityksille kohtaamismahdollisuuksia:
  - KiertotalousAreena Tullisali – Pohjoinen Teollisuus-messuosasto vuorotellen
  - Muita tapahtumia 1-3 /kk
- Verkostojen luonti kansallisesti ja kansainvälisesti
  - Osallistuminen tapahtumiin, esittelyt, yhteistyö
  - Yhteisiä tapahtumia muiden toimijoiden kanssa, esim. OIA-verkosto, yliopisto, Pohjois-Suomen rakennusklusteri
  - EUCLES-klusterisertifiointi tulossa
- Tiedotus:
  - usein osana tapahtumia; uutiskirje
  - Uutiskirje (223 tilaajaa 20.2.24)
  - Yritysvastuu ja ennakointi uusina teemoina

KÄRKIALAT

- Rakentamisen kiertotalous
- Biokierrot ja ruokaketju
- Materiaalikierron
- Poikkileikkaavana digitaalisuus
- Muuta tarpeen mukaan

- Selvittelyssä: tekstiilin kiertotalousyritysten yhteistyötarpeet

Esimerkkejä

Circular Business & Design Sprintti

Liiketoiminnan kehittäminen strategiatasolta aina tuotekehitykseen kiertotalouden mukaiseksi, työpajat 6-8/2023 - 8 yritystä
Ohjaamassa Ethica Consulting

Betonin kiertotalous 14.2., Biohiilipäivä 15.3.

Alueen omien toimijoiden yhteen saattaminen ja toiminnan kehittäminen.

BIOHIILIPÄIVÄ

BETONIN KI

Kierroksia kiertotalouteen-haastekilpailu

Pilotointimahdollisuuksia uusille ratkaisuille.
Kaksi kehitettyä ratkaisua otettiin käyttöön.

KiertotalousAreena

- vuosittainen päätapahtuma

22.-23.5.24 Pohjoinen Teollisuus –messuosasto
- Ouluhalli; teemat
- kiertotalouden tutkimus- ja kehittämissympäristöt & kiertotalouden startupit, yht. 17
- etkot 21.5.: Pohjois-Suomen rakennusklusteri

2023: Tullisalissa, messut ja seminaari
- yht. n. 400 osallistujaa; etkot: OIA-verkosto

Polar Bear goes Circular – pitchaus 28.2.

Pitchaamassa Oulunsalon kunnantalolla 13 kiertotalouden startuppia Suomesta, Norjasta ja Islannista

Muuta, esim.

Pohjois-Pohjanmaan jätealan yhteistyöryhmä
NPOS- luontopositiivinen yritystoiminta –hanke, OY
Let's Go Circular & Net Zero Cities-hankkeet
Bloggeja kiertotaloudesta nettisivuilla

Nettisivut, uutiskirje: [Oulu.com/kiertotalousklusteri](https://www oulu.com/kiertotalousklusteri)

mattoNURMINEN

macon

TRACEGROW grow with us

KEKO

feasib

ethica

Mallamo

TACTOTEK

spolia design

Sykle

BIOHIILI

JO MUINAISET...

- Amazonin alueen alkuperäiskansat 500-2500 v. sitten: Terra preta
  - hiiltä, luita, keramiikkaa, kompostia, lantaa => orgaanista ainetta + ravinteita (es. typpi, fosfori, kalsium, sinkki)
  - hiili pysyy vakaana tuhansia vuosia; itseuudistuva tietyissä oloissa n. 1 cm vuodessa
- Suomessa tervanpoltto
- Uusi tuleminen ilmastonmuutoksen takia

TERMOKEMIALLINEN PROSESSI

- Pyrolyysi = kuivatislaus: biomassan haihtuvat aineet poistetaan n. 200-700 asteessa (lähes) hapettomassa tilassa => kaasuja, nesteitä, kiinteitä aineita (90 % hiili, 10 % tuhka) + lämpö
- Kemiallisesti hiili = hiili; laatu vaihtelee raaka-aineen ja lämpötilan mukaan
- European Biochar Certificate EBC (2022): biohiiltä, kun varastoidaan pitkäaikaisesti tai korvataan fossiilista hiiltä

KIERTOTALOUDEN MUKAISIA ARVOKETJUJA BIOPOHJAISILLE SIVU- JA JÄTEVIRROILLE

- Maanparannus: sitoo ravinteita, pidättää vettä, tehostaa kompostointia, kuohkeuttaa
- Energia, grillihiili
- Aktiivihiili teollisiin ja lääkinällisiin tarkoituksiin
- Päästövähennykset (Suomi: päästöt n. 6 tn/asukas)
- Kannattavuus: ”.. maatila voi tuottaa biohiiltä kannattavasti, mikäli tuotanto yhdistetään lämmöntuotantoon ja maatilan lämmöntarve on lähellä pyrolyysilaitteiston maksimikäyttökapasiteettia.” Hiilikrediittien myynti on hyvä lisä. (Katri Juva, 2023, HAMK)

POHJOIS-
POHJANMAA
COUNCIL OF OULU REGION

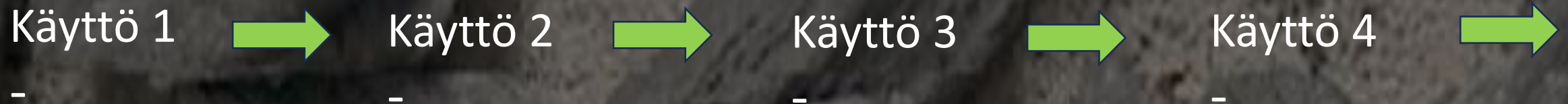
Funded by
the European Union

MITEN MENEMME **BIOHIILEN** AIKAAN OULUSSA?

Raaka-aine + logistiikka (miel. sivuvirta)

Biohiilen tuotanto

→ Loppusijoitus maaperään, miten ja mihin